

Kuollut vanhan Karjalan mies.

Viime kesäk. 23 päivänä varhain aamulla kuoli pitkällisen taudin sairastettuaan kotonaan Suistamon Äimäjärvellä yksi vanhan Karjalan aikaisemman polven miehiä, maanviljelijä I v a n H ä r k ö n e n, lähes 74 vuoden ikäisenä. Toimeliaisuudellaan ja yritteliäisyydellään oli hän luonut pienen rajakarjalaistilansa mallikelpoiseen kuntoon ja sitä melkein yksinään oman työnsä voimin elämänsä loppuun asti ylläpitänyt.

Nuorempana harjoitti hän jonkunverran liiketoimia. Sen ohella hän melkein koko elämänsä ajan hoiti kotikuntansa monia luottamustoimia, kuten holhouslautakunnan tehtäviä, kansakoulujen johtokuntien, seurakuntaneuvoston y. m. jäsenenä. Koulua käymättömänä ja lukutaidottomana oli hän kuitenkin oppinut tuntemaan lukutaidon ja oman kan-

sallisen sivistyksen suuren arvon ja senpä vuoksi hän saattoi kaikki lapsensa opin tielle ja oli ensimmäisiä hankkimassa koulua omaan kyläänsä ja muuallekin kuntaan.

Hän oli sen ohella seutunsa etevimpiä kanteleensoittajia. Vanhempainsa ja etenkin äitinsä kautta oli hän saanut vanhan runon perintöä ja sitä hän kehitti yksinäisyydessä vanhan soittoaiteen muodossa, haluamatta siitä tehdä julkisuutta ja sen mukaisesti esiintyä. Kotipitäjässään kesällä 1911 toimeenpannuissa kanteleensoittojuhlissa hän kuitenkin otti osaa soittokilpailuun ja sai niissä ensimmäisen palkinnon.

Hän oli vanhaa karjalaista asutussukua Suomen-Karjalan vanhoilla asutusmailla, joilla jo 1500-luvulla oli vanha karjalais-suomalainen viljelys.

Karjalaisen opinahjon juhla.

Suistamon alkukouluseminaari, joka perustettiin v. 1918, vietti kymmenvuotisjuhlaansa viime kesäkuun alussa Suistamon kirkonkylässä. Seminaarin rakennusryhmää on viime vuosina suuresti laajennettu, piha saatettu asianmukaiseen kuntoon, joten laitos voi työskennellä laajentuneen ja vakiintuneen oppilaitoksen vaatimusten mukaisesti ajanmukaisissa olosuhteissa. Suureen karjalaiseen koulujuhlaan oli saapunut paljon Karjalan sivistyksen ja koulutyön ystäviä. Lehtemme toimittajan puolesta luettiin juhlissa seuraava onnitte-
teluruno:

Suistamon suurella mäellä
vanhat puut vakaina huokui,
vanha kuusikko kohisi
isäin menneiden majoilla,
kadonneiden kartanolla;
lintu haastoi haudan virttä
ihmisen elon menolle,
kadonneelle karkelolle,
lauoi haudan hiljaisuutta,
ikuisen loputtomuutta,
Tuonen tuntemattomuutta,
ikitoivoa elämän.
Kansa kulki kalmismaassa,

kantoi uhrin kalmapuulle,
antoi almut lintusille,
Jumalan osattomille,
täytti säädökset jätetyt —
meni, karttoi kalmistoa.

Suistamon suurella mäellä
nyt on suur' elämän linna,
vanhan kalmiston rajalla,
Kulkee nuoret kukkapäinä
valon suurille sijoille,
ihmiskaihon kartanohon.
Kukan haudalle hakevi,

itselle elämän oksan,
onnenkehrän, tiedon lehvän.

Hauta haudalle puhuvi,
elämä elämän työlle,
pyrkimykselle pyhälle,
kaikkeuden kaipiolle.
Ei kuole elämän kukka.

Haudan, kehdon keskittietä
vanhan kalmiston rajoa
kulkevi elämän kierto,
ihmisen ikuunelma
elohon loputtomahan,
toivohon rajattomahan.

(Jatk. sivulta 110).

Heilläkin (n. 160,000 asukasta) on oma hallintopiiri, mutta ilman autonomisia oikeuksia. Siis kehitys ja taloudellinen nousu riippuu venäläisten »toverien» armosta. Siellä on perustettu vallankumouksen jälkeen vain yksi opettajaseminaari ja sekin vasta viime vuonna, mutta ei muita oppikouluja. Tehtaita on rakennettu vain yksi, nimittäin sähkölaitos. Komi-autonomiassa kävi viime vuonna kouluikäisistä lapsista koulua 86 %, mutta Kama-joen yläjuoksulla asuvista syrjäineistä vain 49 %.

— Nämä vähäpätöiset numerot todistavat, että Venäjällä venäläiset »toverit» ovat yhtä barbaarimaisia ja samanlaisia pienempien kansojen sortajia kuin tsaarien aikaiset virkamiehet.

— »Jugyd tuj» vaatii kulttuuriautonomian oikeudet koko syrjäänikansalle perustamalla heille yhden hallintopiirin ja liittämällä siihen myös Petsora-joen alajuoksun. Siten laajennetussa Komi-autonomiassa olisi väestön lukumäärä väenlaskun mukaan 404,000 henkeä.